

Nr 1.

Ankom till riksdagens kansli den 27 januari 1927 kl. 12 m.

Utlåtande i anledning av verkställd granskning av justitieombudsmannens ämbetsförvaltning.

För den enligt § 42 mom. 2 i riksdagsordningen ett av lagutskotten åliggande granskning av justitieombudsmannens ämbetsförvaltning hava båda kamrarna till lagutskott hänvisat justitieombudsmannens vid innevarande riksdag avgivna ämbetsberättelse.

Första lagutskottet, som verkställt granskningen, har för ifrågavarande ändamål från justitieombudsmansexpeditionen mottagit dels de diarier, vilka år 1926 förts i nämnda expedition och under justitieombudsmannens ämbetsresor, dels ock expeditionens registratur för samma år. Därjämte hava på särskild begäran handlingarna rörande vissa av justitieombudsmannen handlagda ärenden hållits utskottet tillhanda.

Över den numera fullbordade granskningen får utskottet härmed avgiva utlåtande.

Justitieombudsmannen meddelar i ämbetsberättelsen till en början, att han med stöd av 25 § i den för honom gällande instruktionen begagnat sig av semester under tiden från och med den 12 juli till och med den 25 augusti samt att under nämnda tid hans av riksdagen utsedde suppleant och efterträdare nuvarande häradshövdingen Hans Forsberg förestått ämbetet. I anseende till jäv för justitieombudsmannen har dessutom under annan tid ett under året inkommet ärende avgjorts av häradshövdingen Forsberg.

Ämbetsberättelsen upptager härefter enligt vedertagen ordning redogörelse för sådana mot tjänstemän för fel eller försummelse i tjänsten anställda åtal, vilka under året blivit slutligen avgjorda eller i någon instans prövade.

Justitieombudsmannen redogör vidare i berättelsen för vissa ärenden, som ej föranlett åtal, m. m. samt meddelar därvid, att han under denna avdelning, i likhet med vad som skett de närmast föregående åren, av sparsamhetskäl intagit redogörelse för allenast ett tiotal under år 1926 behandlade ärenden.

Därefter omförmälas av justitieombudsmannen nedannämnda dagar under år 1926 till Konungen avlätna framställningar, nämligen

den 12 februari angående åtgärder för snabbare rättskipning inom Torneå domsaga;

den 20 februari angående ändring i instruktionen för fångvårdsstyrelsen och fångvårdsstaten;

den 15 maj angående förening av tingslagen i Sydöstra Hälsinglands domsaga;

den 20 oktober angående ändring i vissa avseenden av gällande bestämmelser om tillsyn å stämpelavgifts utgörande samt om uppbörd och redovisning av stämpelmedel;

den 30 november angående ändrad lydelse av 3 § i kungl. förordningen den 19 november 1914 angående stämpelavgiften; samt

den 22 december angående åtgärder för bättre tillgodoseende av vittnens rätt att undfå ersättning för inställelse vid domstol.

Justitieombudsmannens ämbetsresor under år 1926 hava ägt rum inom Jönköpings, Älvsborgs, Västerbottens och Norrbottens län.

I avseende å vad under inspektionerna förekommit hänvisar justitieombudsmannen till det därunder förda diariet.

Över de under år 1926 handlagda klagomål och anställda åtal m. m. meddelas i ämbetsberättelsen följande översikt:

»Antalet härstädes diarietförda ärenden under år 1926 — däri inbegripna 23 av tryckfrihetskommittén handlagda ärenden — har uppgått till 613.

Vid 1926 års början voro — fränsett ett antal balanserade ärenden av annan beskaffenhet — av förut inkomna klagomål eller eljest mot tjänstemän anhängiggjorda ärenden fortfarande under handläggning härstädes

Under år 1926 hava anhängiggjorts ärenden mot tjänstemän:	
genom inkomna klagomål — däribland icke inberäknat ett antal anonyma skrifter, i fråga om vilka under året införts den förändringen, att desamma icke diarietföras — ett antal av	386
samt på grund av anmärkningar, gjorda vid granskning av fångförteckningar eller vid ämbetsresa eller annorledes, ett antal av	69
Summa balanserade och inkomna ärenden mot tjänstemän	502
Av berörda 502 ärenden hava under år 1926:	

1) såsom återkallade avskrivits	8
2) till annan myndighet överlämnats	11
3) efter vederbörandes hörande fått förfalla	90
4) efter annorledes verkställd utredning avskrivits	146
5) utan åtgärd avskrivits	114
6) till åtal hänvisats	14
7) föranlett annan åtgärd än åtal	67
8) föranlett framställning till Kungl. Maj:t	4
och äro vid 1926 års slut:	
9) i avbidan på infordrad förklaring, påminnellers avgivande eller annan utredning vilande	35
10) i avbidan på domstols eller myndighets beslut vilande	5
11) på prövning beroende	8

Summa 502.

Under år 1926 har, såsom av ovanstående redogörelse framgår, i 14 ärenden, varav ett ärende avsett 3 personer, beslutits anställande av åtal mot 16 tjänstemän, i samtliga fallen på grund av fördrö klagan.

Sålunda har för nedan angivna fel eller försummelse i tjänsten förordnats om åtal mot:

- 1) häradshövding för bristfällig handläggning och felaktigt utslag i brottmål (sid 178 o. f.);
- 2) t. f. domhavande för felaktig handläggning av tvistemål;
- 3) landsfiskal för felaktigt förfarande i utmättningsärenden (sid. 169 o. f.);
- 4) polisupplyningsman för obehörigt kvarhållande i polisarrest av person, vilken anhållits för undergående av polisförhör (sid. 140 o. f.);
- 5) polismästare för felaktig tillämpning av § 13 ordningsstadgan för rikets städer;
- 6) rådmän för olämpligt uppträdande såsom domstolsordförande;
- 7) häradshövding för felaktig behandling av lagfartsärende;
- 8) ledamöter i rådhusrätt för felaktig tillämpning av gällande föreskrifter rörande rättegångars offentlighet vid underdomstolarna;
- 9) landsfiskal för felaktigt förfarande vid utfärdande av fattigdomsintyg, som avses i 30 kap. 22 § rättegångsbalken;
- 10) förste tullkontrollör för försummelse med avseende å verkställighet av domstols utslag;
- 11) häradshövding för handläggning av vanligt rättegångsmål å sammanträde för tings avslutande;
- 12) notarius publicus för felaktigt förfarande vid verkställande av växelprotest;
- 13) stadsfogdeassistent för felaktigt förfarande vid utmätning; och
- 14) t. f. fängelsedirektör för underlåtenhet att vidarebefordra fånges nådansökning m. m.»

Berättelsen upptager vidare meddelande därom, att sedan början av senaste lagtima riksdag någon förklaring av lag, i den ordning § 19 regeringsformen bestämmer, icke blivit av Kungl. Maj:t meddelad.

I bilagor, som vidfogats berättelsen, meddelas förteckningar dels över samtliga av 1926 års riksdag avlätna skrivelser m. m. i nummerföljd enligt fjortonde samlingen av bihanget till riksdagens protokoll, dels över de av 1926 års riksdag till Konungen avlätna skrivelser jämte uppgifter om de åtgärder, som under nämnda år vidtagits i anledning av samma skrivelser, dels över sådana i sistberörda förteckning upptagna ärenden, som vid utgången av år 1926 ännu voro i sin helhet eller till någon del på Kungl. Maj:ts prövning beroende, dels över ärenden, som hos Kungl. Maj:t anhängiggjorts genom skrivelser från riksdagen före år 1926 men vid samma års början varit i sin helhet eller till någon del oavgjorda, jämte uppgift om den behandling, dessa ärenden undergått under år 1926, dels ock över ärenden, som hos Kungl. Maj:t anhängiggjorts genom skrivelser från justitieombudsmannen före den 1 januari 1926 och varit under år 1926 åtgärd vidtagits eller vilka vid samma års slut ännu voro på Kungl. Maj:ts prövning beroende, jämte kortfattad uppgift om ärendenas behandling.

Vid den granskning av justitieombudsmannens ämbetsförvaltning, som utskottet grundlagsenligt förehaft, har någon anledning till anmärkning icke förekommit, vilket utskottet härmed för riksdagen

anmäler.

Stockholm den 27 januari 1927.

På första lagutskottets vägnar:

A. ÅKERMAN.

Vid detta ärendes behandling hava närvarit:

från första kammaren: herrar *Åkerman, Hederstierna, Jacob Larsson, Klefbeck, Borell, Edw. Larson, Ernst Svenson* och *Erik Anderson*;

från andra kammaren: herrar *Lindqvist* i Halmstad, *Lindley, Leo, Jansson* i Edsbäcken, *Nilsson* i Antnäs, *Söderberg, Johansson* i Brånalt och *Christenson* i Södertälje.
